Activiteitenplan
Lang Leven Thuisflat en Woonzorgcirkel
Omgeving Sierplein

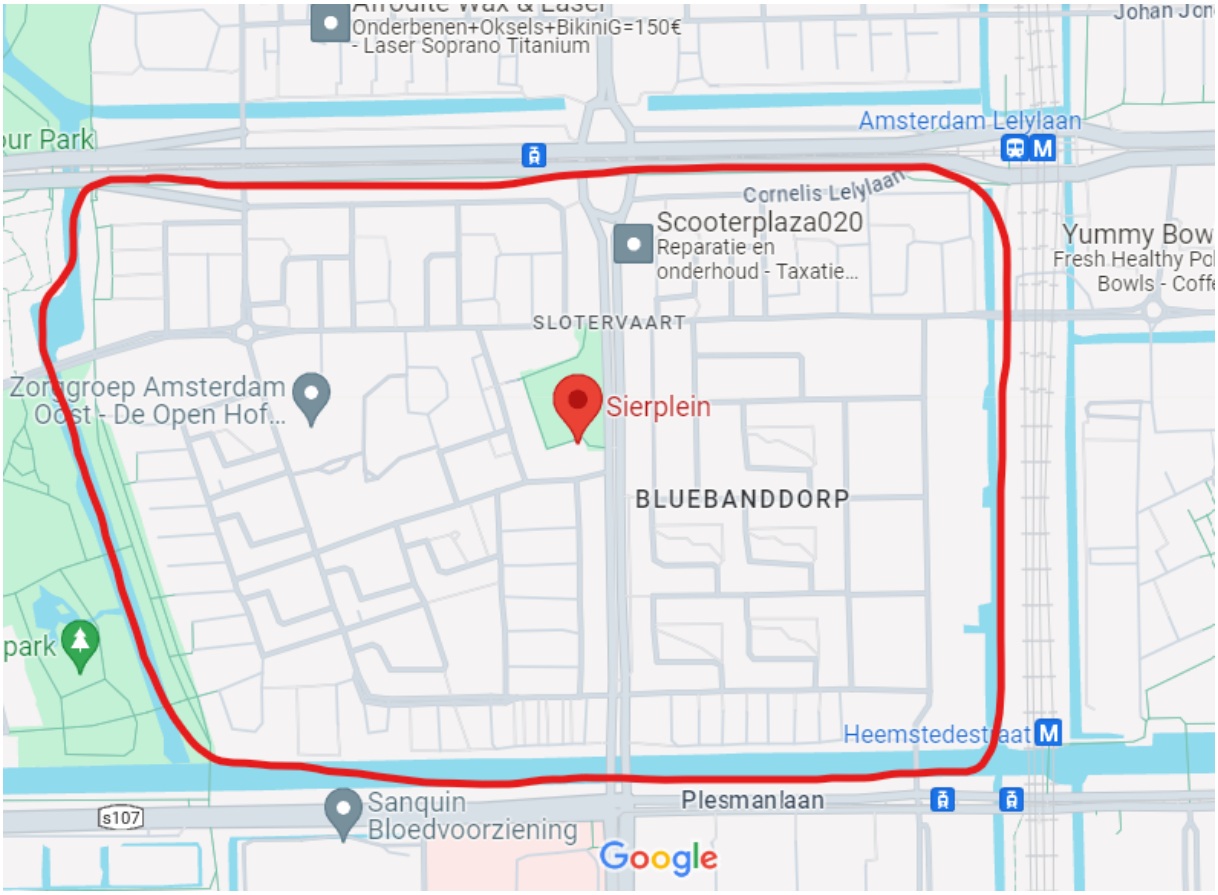

Inleiding

Waarom Lang Leven Thuisflats | buurten en in het verlengde daarvan Woonzorgcirkels

In Amsterdam zijn de woningcorporaties, zorg- en welzijnspartijen, de gemeenten en vele andere partijen zich bewust van de enorme vergrijzing die er op ons afkomt en wat dat betekent voor de woonzorgopgave. Vanuit het gegeven dat het overheidsbeleid erop is gericht dat er geen uitbreiding van intramurale verpleeghuiscapaciteit zal zijn, zetten vele partijen zich in om mooie woon(zorg)concepten oftewel gemeenschappen te ontwikkelen die inspelen op de behoefte
van ouderen die zo lang mogelijk zelfstandig willen kunnen wonen, óók als de zorgvraag zwaarder wordt. De vraag is alleen: redden we het daarmee? Het aantal 75+-ers in Amsterdam verdubbelt de komende 20 jaar, bouwtrajecten duren lang en grond is schaars. Een groot potentieel ligt er in het geschikt maken van bestaande flats en buurten in de meest vergrijsde buurten in Amsterdam. Dit kan door een exclusieve samenwerking tussen bewoners(organisaties), de woningcorporatie, eigenaar van de flat/ woningen in de buurt, een zorgpartij en een welzijnsorganisatie. Samen kunnen zij echt het verschil én in relatief korte tijd meters maken in de woonzorgopgave in Amsterdam.
De stip op de horizon is dat deze gemeenschappen zich ontwikkelen tot woonzorgcirkels.

Exclusieve samenwerking

Een exclusief partnership tussen een woningcorporatie, een zorgpartij en een welzijnsorganisatie biedt kansen om met een gezamenlijke focus bestaande, vergrijsde flats en/of buurten te ontwikkelen tot een Lang Leven Thuisflat of – buurt, en later tot woonzorgcirkels. Samen met de bewoners kijken zij waar de oudere bewoners tegen aanlopen bij het dagelijks leven en wat hen helpt om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen. Doorgaans maken sociale verbindingen, leuke activiteiten en zorg en ondersteuning dichtbij al een groot verschil in de draagkracht van ouderen. Het team van de woningcorporatie, de zorg- en de welzijnsorganisatie zetten zich samen met de mensen uit de buurt in voor oplossingen.

Inventarisatie huidige situatie

Het complex en de buurt

Het Louis Bouwmeestercomplex bestaat uit 4 appartementengebouwen die evenals het verpleeghuis De Open Hof gesitueerd zijn aan een afgesloten enorme tuin/park.
Elk gebouw beschikt over een eigen gemeenschappelijke ruimte en in De Open Hof kan men terecht bij Casa Sofia, een groot Grand Café waar ook de bibliotheek is gevestigd en waar activiteiten in de Buurtkamer worden georganiseerd.
In het verpleeghuis is ruimte voor 110 cliënten, voor zowel mensen met dementie als mensen met een somatische zorgvraag (Wlz).
In de naastgelegen appartementengebouwen wonen minstens 174 senioren, die al dan niet een beroep doen op professionele zorg- en dienstverlening. De gemiddelde leeftijd is ……..en de sociale huurwoningen worden toegewezen aan 55 plussers. Er wonen zowel stellen als alleenstaanden.
In de buurt beheert Eigen Haard 50 sociale huurwoningen (minimaal) voor senioren (65+).

Een team van Zorggroep Amsterdam Oost is reeds actief in de buurt voor het bieden van thuiszorg of verpleegzorg thuis.

Doelgroepenanalyse en afbakening woonzorgcirkel

In het Louis Bouwmeestercomplex kun je wonen als je 55 + bent. De woningen van Eigen Haard zijn bedoeld voor mensen die ouder dan 65 zijn.
We richten ons nu vooral op senioren maar sluiten in de toekomst andere doelgroepen niet uit. Een risico maar ook een kans vormt de leeftijdsgrens van 55 bij Woonzorg Nederland. Enerzijds krijgen soms mensen een woning toegewezen die vanwege een zware rugzak niet passen in de gemeenschap (denk aan dealers of mensen met een ernstige psychiatrische stoornis), anderzijds kunnen vitale 55 plussers ook van betekenis zijn voor de gemeenschap
In Nieuw West en zo ook rondom het Sierplein wonen veel mensen met een migratieachtergrond. We zullen ons inspannen om aan te sluiten bij hun behoeften en (zorg) vragen. (*Ik zal het stadsdeel vragen naar de demografische gegevens van de Sierpleinbuurt | LB)*. Studenten van de Hoge School van Amsterdam starten volgende week, in het kader van een minor Verpleegkunde, met het maken van een zogenaamde Wijkscan van de Sierpleinbuurt.
Het kaartje dat op het voorblad van dit plan van aanpak staat is de afbakening van de woonzorgcirkel.
Het is bruisende buurt waar al veel partijen actief zijn. Er zijn veel kansen om de krachten te bundelen ten behoeve van dit nieuwe concept. Het Stadsdeel is actief betrokken bij de ontwikkelingen en helpt te voorkomen dat dubbel werk gedaan wordt en dat verbinding gevonden wordt bij bestaande initiatieven.

Partnerschap van woonzorgcirkels

Samenwerkende partijen in het Kernteam Sierpleinbuurt

- Bewonerscommissie
- Cliëntenbelang Amsterdam (ook bewoonster LBC)
- Woonzorg Nederland
- Eigen Haard
- Combiwel
- De Ark (diaconie)
- Casa Sofia (sociaal ondernemer in gemeenschappelijke ruimte De Open Hof)
- Verpleeghuis De Open Hof en Wijk- en VPT team
- Stadsdeel Nieuw West (gebiedsmakelaar en beleidsadviseur dementie)
- Gemeente Amsterdam
- Zorggroep Amsterdam Oost (projectleiding)

Gezamenlijke ambitie en doelen

Het kernteam is na de Kick-off in oktober 2023 vier keer bijeengekomen. Over de verantwoordelijkheid van partijen in de ontwikkeling van de Woonzorgzorgcirkel zijn we nog met elkaar in gesprek. Er zijn nog geen samenwerkingsovereenkomsten of intentieverklaringen getekend, hier werken we wel naar toe. In de evaluatie van dit plan van aanpak zal hierover worden gerapporteerd. De samenwerkende partijen delen de visie dat

langer thuis wonen een stevige samenwerking vraagt waarin domeinoverstijgend gewerkt wordt en waar de oudere buurtbewoner zoveel mogelijk regie over zijn/haar eigen leven behoudt.
Het bouwen aan een gemeenschap waar echt alle buurtbewoners, oud en jong, oorspronkelijke en nieuwe Amsterdammers, vitale en kwetsbare mensen zich geborgd weten is een belangrijke waarde waaraan het kernteam graag een belangrijke bijdrage levert.

Rolverdeling

Momenteel is het zo dat de projectleider (ZGAO) in faciliterende zin het project trekt. Zij bereidt vergaderingen voor, levert stukken aan, stelt functieprofielen op, verbindt partijen en draagt zorg voor de voortgang.
Als het kernteam wat langer operationeel is, is het de bedoeling dat werkzaamheden en taken wat meer worden verdeeld.
Belangrijk is nu de aanstelling van een Langer Thuiscoach, de spin het web van de Woonzorgcirkel.

Uitbreidingsstrategie vanuit de kern (24-uurszorg)

Heldere en gezamenlijke definiëring Woonzorgcirkels

Belangrijk bij een Woonzorgcirkel is om het gebied af te bakenen, dat is in het geval van het Sierplein helder gedaan. Wij zijn voorstander om de Woonzorgcirkel organisch te laten ontstaan vanuit de Lang Leven Thuisflat (Louis Bouwmeestercomplex) en het verpleeghuis (De Open Hof). Zo heeft al na vier maanden Eigen Haard aansluiting bij het kernteam gezocht vanwege hun seniorenwoningen. Als de HvA – studenten de wijkscan hebben gemaakt en de demografische gegevens door het Stadsdeel zijn aangeleverd kan een actieplan worden gemaakt om waar mogelijk partijen of initiatieven te verbinden aan onze Woonzorgcirkel.
Belangrijke randvoorwaarden voor een Woonzorgcirkel zijn dat zorg en verpleging snel en doelmatig geboden kan worden en dat op het gebied van welzijn een divers aanbod voor handen is. Bovendien is het belangrijk dat buurtbewoners gebruik kunnen maken van verschillende ontmoetingscentra. Daarin wordt reeds allemaal voorzien, al zal nog moeten blijken of de ouderen met een migratieachtergrond zich inde verschillende ontmoetingscentra voldoende thuis voelen en/of er ook informele dan wel commerciële betekenisvolle plekken in de buurt zijn.

Versterking partnerschap / samenwerkingsstructuur

De aarde is omgewoeld, we zijn bezig met zaaien. Om in vertrouwen en gelijkwaardigheid te kunnen samenwerken is tijd nodig. Ik heb er alle vertrouwen in dat die gelijkwaardigheid en het vertrouwen gaan ontstaan maar vier maanden is te kort om daar nu iets zinnigs over te kunnen zeggen. De bereidheid en ambitie om er iets moois van te maken ervaar ik bij alle partijen.

Kansen ouderenhuisvesting

Het is wenselijk dat ZGAO aan cliënten met een indicatie voor langdurige zorg een bepaald aantal woningen mag toewijzen. Hierover zullen we met Woonzorg Nederland en Eigen Haard in gesprek gaan en daarnaast de ontwikkelingen die stedelijk zijn ingezet op dit gebied volgen.

Ontmoetingscentra

Er zijn relatief veel ontmoetingsmogelijkheden in het gebied van de Woonzorgcirkel. Naast Casa Sofia, die in het pand van DOH gesitueerd is, beschikken de vier appartementengebouwen in het Louis Bouwmeestercomplex elk over een eigen gezamenlijke ruimte. In de Ark is ook veel mogelijkheid tot ontmoeten. Ten slotte zal het aantal ontmoetingsplaatsen gecompleteerd worden als de wijkscan door de studenten van de HvA wordt opgeleverd.

Strategie Community-building

De ervaring in een andere Lang Leven Thuisflat (Flevoflats) leert dat de aanstelling van een Langer Thuiscoach een vliegwiel is voor het maken van verbinding. Formele en informele communicatie met buurtbewoners komt dan op gang, activiteiten worden gefaciliteerd of georganiseerd en buurtbewoners weten bij wie zij terecht kunnen met vragen. Er ontstaat wederkerigheid, buurtbewoners gaan iets voor elkaar betekenen en voelen zich gezien en gehoord. In de gemeenschap doe je ertoe!

Focus van de Woonzorgcirkel pilot

We starten vanuit de Lang Leven Thuisflat en het verpleeghuis en hopen op die manier een olievlek te bewerkstelligen. Wellicht zal op termijn samenwerking gezocht worden met de Osdorperhof, die op een steenworp afstand met vergelijkbare dingen bezig is.

Fasering

We bevinden ons nu in de voorbereidingsfase. Voor de zomer, als ook de Langer Thuiscoach is aangenomen, zal in samenspraak met bewoners een actieplan worden opgesteld en vervolgens worden uitgevoerd. Periodiek zal hiervan verantwoording worden afgelegd aan de Gemeente.

Begroting Financieel plan

Activiteiten	€	2.000	
Langer Thuiscoach	€	30.694	20 uur per week x 8 maanden
Projectleiding	€	11.537	4 uur per week x 8 maanden

NB: LT coach zal in 1e jaar meer dan 20 uur werken, begroting wordt aangepast na aanstelling

Creatieve mogelijkheden voor meer financiële ruimte

Het is van groot belang dat de partners in de sociale basis (Combiwel) budget aanvragen voor de komende 6 jaar dat geoormerkt is voor de Woonzorgcirkel.

Risicomanagement

Haalbaarheid van het Plan van Aanpak

De betrokken partijen zijn alle welwillend, toch wordt het eigenaarschap van de Woonzorgcirkel vooral door de bewoners en de zorgpartij gedragen. Commitment en gezamenlijke verantwoording voor de ambities zal de komende tijd gezocht worden. In goed en nauw overleg opgestelde samenwerkingsovereenkomsten zullen hieraan hopelijk bijdragen.

Analyse mogelijke belemmeringen en knelpunten

Een Langer Thuiscoach kost op jaarbasis, bij een dienstverband van 20 uur ruim € 46.000,-- Uit ervaring weten we dat een coach een behoorlijke mate van aanwezigheid moet hebben om de rol van spin in het web te kunnen vervullen (de coach in de Flevoflats werkt 24 uur). Als ook de projectleider uit de beschikbare subsidie betaald wordt én er ruimte moet zijn om activiteiten te financieren dan is het beschikbare budget aan de krappe kant.

Draagvlak van buurtbewoners is belangrijk voordat met zevenmijlslaarzen het project wordt opgetuigd. Deze behoedzame aanpak kan haaks staan op de ambitie en gretigheid van Gemeente en projectleiding. Zo moet telkens worden nagedacht of een werkbezoek al op zijn plaats is.

De cultuur van welzijn, zorg en wooncorporaties laat grote verschillen in werkwijze en aanpak zien. Er is tijd en vertrouwen nodig om de verschillen te overbruggen.

De toewijzing via Woningnet van sociale huurwoningen belemmert soms de moeizaam tot stand gebrachte cohesie in een buurt. Té kwetsbare huurders overvragen hun buren, huurders met een verslavingsproblematiek kunnen zorgen voor gevoelens van onveiligheid en bewoners met ernstige psychiatrische ziektebeelden brengen veel onrust teweeg.

Om clustering van zorg mogelijk te maken zou het mooi zijn als Zorggroep Amsterdam Oost een aantal woningen aan zijn cliënten (met een Wlz indicatie) kan toewijzen buiten Woningnet om.

Het is zaak om met bewoners en buurtbewoners helder te communiceren over verwachtingen en beloftes. We zijn aan het ontwikkelen en hebben de ideale situatie nog niet bereikt.

Over verduurzaming van de Lang Leven Thuisflats en Woonzorgcirkels moeten duidelijke en betrouwbare afspraken worden gemaakt om te voorkomen dat hetgeen wordt opgebouwd na verloop van tijd weer verdwijnt.